

Bryssel, 16. heinäkuuta 2025
(OR. en)

11691/25

Toimielinten välinen asia:
2025/0571 (APP)

CADREFIN 91
RESPR 22
POLGEN 82
FIN 878

EHDOTUS

Lähtettäjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	16. heinäkuuta 2025
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2025) 571 final
Asia:	Ehdotus NEUVOSTON ASETUS vuosia 2028–2034 koskevan monivuotisen rahoituskehysten vahvistamisesta

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2025) 571 final.

Liite: COM(2025) 571 final

Bryssel 16.7.2025
COM(2025) 571 final

2025/0571 (APP)

Ehdotus

NEUVOSTON ASETUS

vuosia 2028–2034 koskevan monivuotisen rahoituskehyn vahvistamisesta

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 312 artiklassa määrätään, että monivuotinen rahoituskehys vahvistetaan vähintään viiden vuoden jaksolle neuvoston asetuksella, jonka neuvosto hyväksyy yksimielisesti Euroopan parlamentin hyväksynnän saatuaan. Monivuotisessa rahoituskehyksessä vahvistetaan vuotuiset enimmäismäärät maksusitoumusmäärärahoille menoluokittain ja vuotuinen enimmäismäärä maksuumäärärahoille. Lisäksi siinä määrätään kaikista muistakin toimenpiteistä, jotka ovat hyödyksi vuotuisen talousarviomenettelyn moitteettomalle toteuttamiselle.

Vuosia 2021–2027 koskeva monivuotinen rahoituskehys hyväksyttiin 17. joulukuuta 2020 neuvoston asetuksella (EU, Euratom) 2020/2093¹, jäljempänä 'rahoituskehysasetus'. Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio tekivät 16. joulukuuta 2020 toimielinten sopimuksen talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta sekä uusista omista varoista, mukaan lukien etenemissuunnitelma uusien omien varojen käyttöönottamiseksi².

Rahoituskehysasetusta on tarkistettu kahdesti sen jälkeen, kun se hyväksyttiin vuonna 2020. Joulukuussa 2022³ asetusta muutettiin Venäjän Ukrainaa vastaan aloittaman provosoimattoman ja perusteettoman hyökkäyssodan seurauksena, jotta Ukrainaa voitiin tukea myöntämällä sille jäsenneilyn rahoitusratkaisun nojalla 18 miljardia euroa lainoina vuosina 2023 ja 2024. Kesäkuussa 2023 komissio esitti väliarvioinnin monivuotisen rahoituskehysten toiminnasta sen ensimmäisinä täytäntöönpanovuosina sekä arvion menojen enimmäismäärien kestävydestä⁴. Samalla se ehdotti rahoituskehysasetuksen tarkistamista⁵, jotta unionin talousarviolla voitaisiin vastata uusiin haasteisiin ja täyttää oikeudelliset velvoitteet, joita ei voitu täyttää vahvistettujen enimmäismäärien puitteissa eikä myöskään erityisrahoitusvälineiden tai joustosäännösten avulla, koska niiden tarjoamat mahdollisuudet olivat jo lähes ehtyneet. Rahoituskehysasetuksen tarkistus hyväksyttiin 29. helmikuuta 2024⁶, ja sitä sovelletaan takautuvasti 1. tammikuuta 2024 alkaen.

SEUT-sopimuksen 312 artiklan vaatimusten mukaisesti tämä asiakirja sisältää ehdotuksen neuvoston asetukseksi 1. tammikuuta 2028 alkaen sovellettavan monivuotisen

¹ Neuvoston asetus (EU, Euratom) 2020/2093, annettu 17 päivänä joulukuuta 2020, vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehysten vahvistamisesta, EUVL L 433I, 22.12.2020, s. 11.

² Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission välinen toimielinten sopimus, tehty 16 päivänä joulukuuta 2020, talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta sekä uusista omista varoista, mukaan lukien etenemissuunnitelma uusien omien varojen käyttöönottamiseksi, EUVL L 433I, 22.12.2020, s. 28.

³ Neuvoston asetus (EU, Euratom) 2022/2496, annettu 15 päivänä joulukuuta 2022, vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehysten vahvistamisesta annetun asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093 muuttamisesta, EUVL L 325, 20.12.2022, s. 11.

⁴ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle – Monivuotisen rahoituskehysten 2021–2027 väliarviointi, COM(2023) 336 final, 20.6.2023.

⁵ Ehdotus neuvoston asetukseksi vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehysten vahvistamisesta annetun asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093 muuttamisesta, COM(2023) 337 final, 20.6.2023.

⁶ Neuvoston asetus (EU, Euratom) 2024/765, annettu 29 päivänä helmikuuta 2024, vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehysten vahvistamisesta annetun asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093 muuttamisesta, EUVL L, 2024/765, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj>.

rahoituskehityksen vahvistamisesta. Perusteluissa on tietoa myös ehdotuksesta uudeksi Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission väliseksi toimielinten sopimukseksi talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta⁷. Uudella sopimuksella on tarkoitus korvata 16. joulukuuta 2020 tehty toimielinten sopimus.

2. DYNAAMINEN UNIONIN TALOUSARVIO TULEVAISUUDEN TARPEISIIN

2.1. Keskeiset poliittiset suuntaviivat

Uutta rahoituskehysasetusta ja uutta toimielinten välistä sopimusta koskevat ehdotukset perustuvat 16. heinäkuuta 2025 annetussa komission tiedonannossa ”Dynaaminen unionin talousarvio tulevaisuuden tarpeisiin – Monivuotinen rahoituskehys 2028–2034”⁸, jäljempänä ”monivuotista rahoituskehystä koskeva tiedonanto” esitettyihin periaatteisiin ja keskeisiin poliittisiin tavoitteisiin, jotka koskevat erityisesti monivuotisen rahoituskehityksen kestoja, sen poliittisiin painopisteisiin perustuvaa rakennetta, tarvetta lisätä joustavuutta ja monivuotiseen rahoituskehitykseen varattuja määriä.

2.2. Monivuotisen rahoituskehityksen rakenne ja enimmäismäärät

Ehdotettu vuosien 2028–2034 monivuotinen rahoituskehys jakautuu kolmeen keskeiseen otsakkeeseen, jotka vastaavat unionin talousarviosta tuettavia unionin tärkeimpiä toiminta-aloja ja joissa keskitytään yhteisten poliittisten painopisteiden toteuttamiseen. Neljäs otsake kattaa EU:n yleisen hallinnon menot. Kunkin otsakkeen rakennetta ja otsakkeiden kattamia toimintapolitiikkoja kuvataan tarkemmin monivuotista rahoituskehystä koskevassa tiedonannossa.

Jotta voitaisiin tukea unionin ensisijaisia tavoitteita kaudella 1. tammikuuta 2028 – 31. joulukuuta 2034 ja hoitaa NextGenerationEU-ohjelman rahoitusvastuut, komissio ehdottaa, että vuosien 2028–2034 monivuotisessa rahoituskehityksessä vahvistetaan maksusitoumusmäärärahojen enimmäismääräksi 1 763,1 miljardia euroa vuoden 2025 kiinteinä hintoina, mikä on 1,26 prosenttia suhteessa EU:n bruttokansantuloon (BKTL), ja vastaavaksi maksumäärärahojen enimmäismääräksi 1 761 miljardia euroa vuoden 2025 kiinteinä hintoina, mikä on 1,26 prosenttia suhteessa EU:n BKTL:oon.

Komissio esittää yhdessä tämän ehdotuksen kanssa tarkistetun ehdotuksen neuvoston päätökseksi Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä⁹.

2.3. Joustavuus

Nopeasti muuttuvassa globaalissa toimintaympäristössä unionilla on oltava valmiudet toimia – ja reagoida – olosuhteiden muuttuessa. Tämän vuoksi komissio ehdottaa joustavuuden lisäämistä koko pitkän aikavälin talousarviossa samalla kun säilytetään ennustettavuus, joka tekee EU:n talousarviosta vahvan investointien veturin.

Rahoituskehityksen joustavuuteen tai joustamattomuuteen vaikuttaa moni seikka, kuten rahoituskehityksen kattaman ajanjakson pituus, meno-otsakkeiden lukumäärä ja rakenne, jäsenvaltioille ennalta kohdennettujen varojen osuus tai alakohtaisia meno-ohjelmia koskevan lainsäädännön mukainen ennalta määrätty osuus EU:n menoista, rahoituskehityksen

⁷ COM(2025) 572, 16.7.2025.

⁸ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle, ”Dynaaminen unionin talousarvio tulevaisuuden tarpeisiin – Monivuotinen rahoituskehys 2028–2034”, COM(2025) 570 final, 16.7.2025.

⁹ COM(2025) 574, 16.7.2025.

enimmäismääriin nähden jäävät liikkumavarat sekä omien varojen enimmäismäärään nähden jäävä liikkumavara. Komissio on ottanut nämä seikat huomioon laatiessaan ehdotuksia seuraavaa rahoituskehystä varten.

Vuosien 2028–2034 tärkeimmät joustotekijät ovat monivuotisen rahoituskehysten yksinkertaisempi rakenne, johon sisältyy vähemmän ohjelmia, enemmän kohdentamattomia määrärahoja sekä mekanismeja ja sisäänrakennettuja varauksia, joiden avulla muuttuviin tarpeisiin voidaan reagoida paremmin, nopeammin ja häiriöitä aiheuttamatta.

Seuraavassa monivuotisessa rahoituskehyksessä on löydettävä parempi tasapaino investointien ennustettavuuden ja joustavuuden välillä, jotta voidaan mukauttaa menopainotusta ja vastata muuttuviin tarpeisiin ja uusiin kriiseihin.

Monivuotisen rahoitussuunnitelman tulisi myös jatkossa perustua ensisijaisesti meno-ohjelmien ja rahoitusvälineiden ohjeellisiin määrärahoihin, mutta budjettivallan käyttäjän olisi voitava mukauttaa menojen kohdentamista vuotuisessa talousarviomenettelyssä.

Erityisrahoitusvälineitä, joiden avulla talousarvioon voidaan ottaa määrärahoja yli enimmäismäärien, järjeistetään ottamalla käyttöön yksi ainoa liikkumavaraväline, johon monivuotisen rahoituskehysten otsakkeiden enimmäismäärien alittavat käyttämättömät liikkumavarat voidaan yhdistää käytettäväksi kaikilla politiikanaloilla. Lisäksi joustovälineestä tuetaan uusia tai ennakoimattomia tarpeita. Joustoväline sisältää kiinteiden vuotuisten määrärahojen lisäksi määrärahat, jotka vastaavat edellisenä vuonna vapautettuja sitoumuksia sekä edellisenä vuonna talousarvioon otettuja nettomääräisiä sakkoja.

Monivuotista rahoituskehystä koskevassa asetusehdotuksessa ehdotettu yksinkertaistettu joustavuus muodostuu näin ollen yhdestä temaattisesta erityisvälineestä, jolla rahoitetaan Ukrainalle annettavaa tukea, jäljempänä 'Ukraina-varaus', ja kahdesta ei-temaattisesta erityisvälineestä, jotka perustuvat jo vuosien 2021–2027 monivuotisessa rahoituskehyksessä käytössä olleisiin ja sen puitteissa vahvistettuihin mekanismeihin eli yhteen ainoaan liikkumavaravälineeseen ja joustovälineeseen.

•3. EHDOTUKSEEN LIITTYVÄT OIKEUDELLISET NÄKÖKOHDAT

• Oikeusperusta

SEUT-sopimuksen 312 artikla ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 106 artikla muodostavat oikeusperustan monivuotisen rahoituskehysten hyväksymiselle.

• Toissijaisuusperiaate

Aloite kuuluu sellaiseen politiikan alaan, jolla EU:lla on yksinomainen toimivalta (SEUT-sopimuksen 312 artiklan nojalla). Näin ollen aloitteeseen ei sovelleta toissijaisuusperiaatetta.

• Suhteellisuusperiaate

Ehdotus on suhteellisuusperiaatteen mukainen, koska siinä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tavoitteiden saavuttamiseksi Euroopan tasolla.

4. EHDOTUKSEEN SISÄLTUVIEN SÄÄNNÖSTEN YKSITYISKOHTAISET SELITYKSET

4.1. Monivuotista rahoituskehystä koskeva asetusta

Monivuotista rahoituskehystä koskevan asetusehdotuksen säännökset on jaettu neljään lukuun.

1 luku – Yleiset säännökset

1 artikla – Monivuotinen rahoituskehys

Asetuksen 1 artiklassa täsmennetään monivuotisen rahoituskehysten kesto, joka on seitsemän vuotta eli 1. tammikuuta 2028–31. joulukuuta 2034.

2 artikla – Rahoituskehyksessä vahvistettujen enimmäismäärien noudattaminen

Tämä artikla perustuu asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093 2 artiklaan, mutta sitä on yksinkertaistettu, virtaviivaistettu ja mukautettu, jotta voidaan ottaa huomioon Ukrainaa koskeva viimeaikainen kehitys.

Ehdotuksen 2 artiklan 1 kohdassa viitataan liitteeseen, jossa esitetään monivuotisen rahoituskehysten enimmäismäärät taulukkomuodossa, ja velvoitetaan toimielimet noudattamaan rahoituskehyksessä vahvistettuja enimmäismääriä vuotuisessa talousarviomenettelyssä SEUT-sopimuksen määräysten mukaisesti. Viittaukset yksittäisiin politiikanaloihin on poistettu.

Artiklan 2 kohdassa mainitaan erityisrahoitusvälineet, jotka määritellään tarkemmin 3 luvussa (6–8 artikla), ja esitetään niiden peruserä: nämä rahoitusvälineet eivät sisälly monivuotiseen rahoituskehykseen, ja niiden avulla voidaan tarvittaessa ylittää monivuotisessa rahoituskehyksessä maksusitoumus- ja maksumäärärahoille vahvistetut enimmäismäärät erityisolosuhteissa tarvittavan rahoituksen käyttöön ottamiseksi.

Aiempiä monivuotisia rahoituskehyksiä koskevien säännösten tavoin artiklan 3 kohdassa säädetään, että jäsenvaltioille ja Ukrainalle lainoina myönnettävän rahoitusavun talousarviosta katettava takaus jätetään monivuotisen rahoituskehysten ulkopuolelle.

Jos unionin on siis täytettävä takaisinmaksuvelvoitteet unionin talousarviovaroista siinä tapauksessa, että tuensaajavaltio (jäsenvaltio tai Ukraina) ei kykene suorittamaan erääntynyttä maksua ajallaan, tarvittavat määrät otettaisiin käyttöön siten, että ylitetään monivuotisen rahoituskehysten enimmäismäärät enintään omien varojen enimmäismäärään saakka (ns. 'liikkumavara').

3 artikla – Omien varojen enimmäismäärän noudattaminen

Tässä artiklassa toistetaan asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093 3 artiklan teksti. Omien varojen enimmäismäärän noudattaminen on varmistettava kunkin rahoituskehysten kattaman vuoden osalta. Jos maksumäärärahojen enimmäismäärät johtavat siihen, että omien varojen tarve ylittää omille varoille vahvistetun enimmäismäärän, monivuotisen rahoituskehysten enimmäismääriä on muutettava monivuotisesta rahoituskehystä tarkistamalla (9 artikla).

2 luku – Monivuotiseen rahoituskehykseen tehtävät mukautukset ja erityissäännökset

4 artikla – Tekninen mukautus

Tämä artikla perustuu asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093 4 artiklan tekstiin. Rahoituskehys esitetään vuoden 2025 kiinteinä hintoina. Ensimmäistä kohtaa on yksinkertaistettu ja mukautettu vastaamaan erityisrahoitusvälineisiin liittyvää kehitystä.

Toisessa kohdassa säädetään uudesta menetelmästä, jonka mukaan monivuotisessa rahoituskehyksessä vahvistetut menojen enimmäismäärät ja muut määrät muunnetaan vuoden 2025 kiinteistä hinnoista käyviksi hinnoiksi. Uuden menetelmän tarkoituksena on ratkaista vaihtelevasta inflaatioympäristöstä johtuvia vaikeuksia. Vuotuinen mukautus perustuu edelleen kiinteään mutta mukautettavaan deflaattoriin. Käytännössä hintojen vuotuinen mukautus on 2 prosenttia, kun EU:n inflaatio on 1–3 prosenttia, ja yhtä suuri kuin todellinen inflaatioennuste silloin, kun todellinen inflaatioennuste on alle 1 prosentin tai yli 3 prosenttia. Viitteenä käytettävä inflaatioaste on 27 jäsenvaltion EU:n BKT-deflaattori.

Muilta osin säännös ja menettely ovat samat kuin nykyisessä asetuksessa.

5 artikla – Sellaisiin toimenpiteisiin liittyvät säännökset, jotka koskevat yleistä ehdollisuusjärjestelmää unionin talousarvion suojaamiseksi

Tällä artiklalla otetaan käyttöön erityissäännöksiä, joilla varmistetaan maksusitoumusmäärärahojen saatavuus hyväksytyen keskeytyksen aikana, kun hyväksytään talousarviositoumusten keskeyttämistä koskevia toimenpiteitä yleisestä ehdollisuusjärjestelmästä unionin talousarvion suojaamiseksi 16 päivänä joulukuuta 2020 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092¹⁰ 5 artiklan 1 kohdan b alakohdan i ja ii alakohdan mukaisesti. Tällöin kyseisen varainhoitovuoden maksusitoumusmäärärahat siirretään seuraaville varainhoitovuosille.

Siirtomahdollisuus on rajattu kahteen vuoteen asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092 7 artiklan 3 kohdassa säädetyin määräajoin mukaisesti. Tämän jälkeen siirretyt maksusitoumusmäärärahat raukeavat, jollei neuvosto ole antanut täytäntöönpanopäätöstä keskeytyksen lopettamisesta.

3 luku – Erityisrahoitusvälineet

Erityisrahoitusvälineitä koskevaa lukua on yksinkertaistettu ja sujuvoitettu. Monivuotista rahoituskehystä koskevassa asetusehdotuksessa esitetty yksinkertaistettu joustavuus muodostuu näin ollen vain yhdestä temaattisesta erityisvälineestä, jolla rahoitetaan Ukrainalle annettavaa tukea, ja kahdesta ei-temaattisesta erityisvälineestä, jotka perustuvat jo vuosien 2021–2027 monivuotisessa rahoituskehyksessä käytössä olleisiin ja sen puitteissa vahvistettuihin mekanismeihin, eli yhteen ainoaan liikkumavaravälineeseen ja joustovälineeseen. Nämä kaksi ei-temaattista erityisrahoitusvälinettä ovat ainoat välineet, joiden avulla voidaan vastata ennakoimattomiin tapahtumiin tai uusiin ja esiin nouseviin painopisteisiin missä tahansa budjettikohdassa.

6 artikla – Ukraina-varaus

Perustetaan uusi temaattinen erityisväline, jonka avulla unioni voi tukea Ukrainaa niin kauan kuin se on tarpeen ja olla Ukrainan vankkumattomana apuna sen tiellä kohti unioniin liittymistä. Tämä erityisväline liittyy Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) [XXX]¹¹ [Globaali Eurooppa]. Määrärahat, jotka osoitetaan Ukrainalle [Globaali Eurooppa]-asetuksen nojalla tukena, jota ei makseta takaisin, ja talousarviotakuiden muodossa, asetetaan käyttöön tämän temaattisen erityisrahoitusvälineen kautta. Maksusitoumusmäärärahat ja niitä vastaavat maksumäärärahat otetaan vuosittain käyttöön SEUT-sopimuksen 314 artiklassa määrätyn talousarviomenettelyn puitteissa siten, että monivuotisen rahoituskehysten enimmäismäärät ylitetään.

7 artikla – Yksi ainoa liikkumavaraväline

Tämä artikla vastaa asetuksen (EU) 2020/2093 11 artiklaa yksinkertaistettuna. Samoin kuin asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093 nojalla, yksi ainoa liikkumavaraväline mahdollistaa käytettävissä olevien aiempien maksusitoumus- ja/tai maksumäärärahojen liikkumavaran käytön enimmäismäärät ylittävien lisämenojen rahoittamiseen.

Asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093 11 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu mekanismi säilytetään ja nimetään uudelleen maksusitoumusmäärärahojen kokonaisliikkumavaraksi. Asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093 11 artiklan 1 kohdan

¹⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2020/2092, annettu 16 päivänä joulukuuta 2020, yleisestä ehdollisuusjärjestelmästä unionin talousarvion suojaamiseksi (EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj>).

¹¹ COM(2025) 551, 16.7.2025.

b alakohdassa tarkoitettu mekanismi säilytetään ja nimetään uudelleen maksumäärärahojen kokonaisliikkumavaraksi. Molempia sovelletaan vuodesta 2029 alkaen. Asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093 11 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettu mekanismi säilytetään ja nimetään uudelleen ennakoimattomiin menoihin varatuksi liikkumavaraksi. Se on edelleen viimeinen keino, johon voidaan turvautua vain, jos maksusitoumusmäärärahojen kokonaisliikkumavara ja maksumäärärahojen kokonaisliikkumavara ovat riittämättömät. Samoin kuin asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093 nojalla, Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat ottaa maksusitoumusmäärärahojen kokonaisliikkumavaran ja ennakoimattomiin menoihin varatun liikkumavaran käyttöön SEUT-sopimuksen 314 artiklassa määrätyn talousarviomenettelyn puitteissa. Ennakoimattomiin menoihin varatun liikkumavaran enimmäismäärä yksittäisenä vuonna on rajattu 0,04 prosenttiin unionin bruttokansantulosta. Komissio suorittaa maksumäärärahojen kokonaisliikkumavaran mukautukset vuodesta 2029 alkaen osana 4 artiklassa tarkoitettua teknistä mukautusta.

8 artikla – Joustoväline

Tämä artikla vastaa asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093 12 artiklaa. Joustovälineen vuotuinen kiinteä määrä korotetaan 2 miljardiin euroon (vuoden 2025 hintoina).

Lisäksi joustovälinettä vahvistetaan vuosittain samaan tapaan kuin nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen mekanismeja (EURI-väline ja ohjelmakohtainen mukautus) seuraavilla määrillä:

- määrä, joka vastaa vuonna $n - 2$ vapautettuja määrärahoja, jotka eivät ole ulkoisia käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja, lukuun ottamatta vapautettuja määriä, jotka on otettu uudelleen käyttöön asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 15 artiklan ja asetuksen [(EU) XXXX/XX] [kansallinen ja alueellinen kumppanuusrahasto] säännösten mukaisesti, ja
- määrä, joka vastaa unionin toimielinten määräämistä sakoista, muista seuraamusmaksuista ja seuraamuksista peräisin olevia määriä sekä niille kertyneitä korkoja tai niiden tuottamia muita tuloja¹², jotka otetaan varainhoitovuoden $n - 2$ talousarvioon varainhoitoasetuksen 107 artiklan mukaisesti.

Joustovälineestä käyttöön asetettavia määriä koskevat laskelmat on tarkoitettu jatkossakin toimittaa 4 artiklassa vahvistetun vuotuisen teknisen mukautuksen mukana. Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat ottaa joustovälineen käyttöön SEUT-sopimuksen 314 artiklassa määrätyn talousarviomenettelyn puitteissa. Joustovälineestä mahdollisesti käyttämättä jääneet määrät voidaan siirtää koko monivuotisen rahoituskehyksen ajalle.

4 luku – Monivuotisen rahoituskehyksen tarkistaminen

Rajoittamatta komission aloiteoikeutta tämän luvun säännöksissä viitataan tapauksiin, joissa monivuotisen rahoituskehyksen tarkistaminen katsotaan tarpeelliseksi, minkä vuoksi siitä olisi määrättävä rahoituskehysasetuksessa erikseen.

9 artikla – Monivuotisen rahoituskehyksen tarkistaminen omien varojen enimmäismäärän noudattamisen varmistamiseksi

Tässä artiklassa viitataan vaatimukseen tarkistaa monivuotisen rahoituskehyksen enimmäismääriä alaspäin, jos se on tarpeen omien varojen enimmäismäärän noudattamisen varmistamiseksi (3 artiklan 2 kohta).

¹² Komissio tulee ehdottamaan hyvissä ajoin varainhoitoasetuksen muuttamista siten, että sen 48 artiklan 2 kohdassa säädettyä negatiivisten tulojen käsittelyä jatketaan vuoden 2027 jälkeen.

10 artikla – Monivuotisen rahoituskehysten tarkistaminen perussopimusten tarkistamisen perusteella

Tässä artiklassa toistetaan asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093 15 artiklan teksti.

11 artikla – Monivuotisen rahoituskehysten tarkistaminen unioniin mahdollisesti liittyvien uusien jäsenvaltioiden vuoksi

Tämä artikla koskee tilannetta, jossa unioniin liittyy uusia jäsenvaltioita.

12 artikla – Monivuotisen rahoituskehysten tarkistaminen Kyproksen mahdollisen jälleenyhdistymisen perusteella

Tässä artiklassa toistetaan asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093 17 artiklan teksti.

5 luku – Loppusäännökset

13 artikla – Siirtyminen seuraavaan monivuotiseen rahoituskehykseen

Tämä artikla vastaa asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093 21 artiklan tekstiä. Siinä veloitetaan komissio esittämään uutta monivuotista rahoituskehystä koskeva ehdotus viimeistään 1. heinäkuuta 2033.

14 artikla Voimaantulo ja soveltaminen

Viimeisessä artiklassa vahvistetaan päivämäärä, jona monivuotinen rahoituskehys tulee voimaan, ja päivämäärä, jona sitä aletaan soveltaa.

Toimielinten sopimuksen olisi tultava voimaan samana päivänä, koska ne täydentävät toisiaan.

4.2. Toimielinten sopimus talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta

Luonnos uudeksi toimielinten sopimukseksi perustuu aiemmissa monivuotisissa rahoituskehyksissä vahvistettuihin yhteistyöjärjestelyihin. Sopimuksen tarkoituksena on vahvistaa toimielinten välistä talousarvioyhteistyötä ja parantaa vuotuisen talousarviomenettelyn toimivuutta. Periaatteet, jotka oli vahvistettu alun perin toimielinten sopimuksessa, sisällytettiin vuonna 2024 uudelleenlaadittuun varainhoitoasetukseen. Siksi niitä ei enää tarvitse sisällyttää uuteen toimielinten sopimuksen luonnokseen.

Johdanto-osa – Toimielinten sopimuksen luonnoksen 1–6 kohta

Toimielinten sopimuksen luonnoksen johdanto-osassa viitataan SEUT-sopimuksen 295 artiklaan ja kuvataan sopimuksen sitovaa luonnetta, sen yhdenmukaisuutta suhteessa muihin monivuotiseen rahoituskehykseen ja talousarviomenettelyyn liittyviin säädöksiin sekä sopimuksen rakennetta. Lisäksi johdanto-osassa määrätään sopimuksen voimaantulopäivä (joka on sama kuin monivuotisen rahoituskehysten voimaantulopäivä).

Osa I – Toimielinten välinen yhteistyö monivuotisen rahoituskehysten puitteissa

A. Toimielinten välistä yhteistyötä koskevat määräykset koko monivuotisen rahoituskehysten hyväksymiseen johtavan menettelyn ajan

Sopimusluonnoksen 7 kohta vastaa nykyisen toimielinten sopimuksen 15 kohtaa. Siinä määrätään Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission, jäljempänä 'toimielimet', yhteistyöhön liittyvistä toimenpiteistä rahoituskehysasetuksesta tai sen tarkistamisesta käytävien neuvottelujen aikana SEUT-sopimuksen 312 artiklan 5 kohdan mukaisesti, jotta voidaan helpottaa asetuksen hyväksymistä SEUT-sopimuksen 312 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua erityistä lainsäätämisyhteistyötä noudattaen.

B. Erityisrahoitusvälineitä koskevat määräykset

Sopimusluonnoksen 8 ja 9 kohdassa määrätään menettelyistä, joiden mukaisesti voidaan ottaa käyttöön seuraavat rahoituskehysasetuksessa säädetyt erityisrahoitusvälineet: joustoväline ja ennakoimattomiin menoihin varattu liikkumavara.

II osa – Toimielinten talousarvioyhteistyön parantaminen

A. Toimielinten yhteistyömenettely

Sopimusluonnoksen 10 ja 11 kohdassa määrätään varainhoitoa koskevien säännösten sisällyttämisestä monivuotisia ohjelmia tai välineitä koskeviin oikeudellisesti sitoviin unionin säädöksiin ja alustaviin rahoitussuunnitelmiin.

Sopimusluonnoksen 11 kohdassa esitetään yksityiskohtaiset tiedot rahoitussuunnitelmaan sisällytettävistä tiedoista. Tiedoissa on yksilöitävä asianmukaisesti monivuotiset ohjelmat, säädökset, joilla tehtäviä perustetaan tai siirretään erillisvirastoille, sekä vuotuiset toimet. Alustavassa rahoitussuunnitelmassa olisi myös esitettävä läpinäkyvästi kohdentamattomat varaukset ja monivuotisten ohjelmien ”joustovarot”.

B. Virastot ja Eurooppa-koulut.

Toimielinten välistä yhteistyötä koskevat pitkäaikaiset järjestelyt ja menettely, jotka koskevat uusien virastojen rahoitusta tai uutta lainsäädäntöä, jolla muutetaan olemassa olevien virastojen tehtäviä, säilyvät ennallaan (12–14 kohta). Ne eivät muutu nykyisestä toimielinten sopimuksesta.

C. Sellaisten SEUT-sopimuksen 122 artiklaan perustuvien uusien ehdotusten talousarviovalvonta, joilla on mahdollisesti huomattavia talousarviovaikutuksia

Sopimusluonnoksen 15 ja 16 kohdassa määrätään talousarviovalvonnasta sellaisten SEUT-sopimuksen 122 artiklaan perustuvien uusien ehdotusten yhteydessä, joilla voi olla merkittäviä vaikutuksia unionin talousarvioon. Menettelystä on sovittu alun perin 16. joulukuuta 2020 yhteisen julistuksen¹³ muodossa.

III osa – Toimielinten yhteistyö vuotuisessa talousarviomenettelyssä

Sopimusluonnoksen tässä osassa ja liitteessä esitetään periaatteet ja yksityiskohtaiset järjestelyt toimielinten yhteistyölle vuotuisessa talousarviomenettelyssä.

Sopimusluonnoksen 17 kohdassa esitetään toimielinten välisen yhteistyön periaatteet vuotuisen talousarviomenettelyn helpottamiseksi, mukaan lukien budjettitriologin järjestäminen. Nämä periaatteet vahvistettiin aiemmin rahoituskehysasetuksen 19 artiklassa. Yksityiskohtaiset menettelyt on entiseen tapaan kuvattu toimielinten sopimuksen luonnoksen liitteessä.

Sopimusluonnoksen 18 kohta koskee enimmäismääriin sisältyviä liikkumavaroja ja moitteettoman varainhoidon periaatetta vuotuisessa talousarviomenettelyssä. Nykyisessä toimielinten sopimuksessa näitä käsitellään 7 kohdassa. Rahoituskehysasetuksessa vahvistetaan kaikille otsakkeille enimmäismäärät, joita on noudatettava perussopimusten mukaisesti kaikissa vuotuisissa talousarviomenettelyissä. Samalla on kuitenkin mahdollisuuksien mukaan huolehdittava siitä, että eri otsakkeiden enimmäismääriin sisältyy

¹³ Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission yhteinen julistus SEUT 122 artiklaan perustuvien sellaisten uusien ehdotusten talousarviovalvonnasta, joilla on mahdollisesti huomattavia talousarviovaikutuksia 2020/C 444 I/05), EUVL C 444I, 22.12.2020, s. 5.

riittävästi liikkumavaraa. Tämä on osa toimielinten talousarviomenettelyn yhteydessä vilpittömässä mielessä tekemää yhteistyötä.

A. Talousarvion toteutus, maksut ja maksattamatta olevat määrät (reste à liquider)

Käytäntö, jonka mukaan toimielimet kokoontuvat vuotuisen talousarviomenettelyn keskeisissä vaiheissa järjestettyjen budjettitrilogien lisäksi käsittelemään muita erityiskysymyksiä, on osoittautunut niiden keskinäisen tiedottamisen ja näkemystenvaihdon kannalta arvokkaaksi välineeksi. Näitä järjestelyjä ehdotetaan jatkettavan sopimusluonnoksen 19 kohdassa kuvatulla tavalla. Aiemmin tällaisista kokouksista määrättiin toimielinten sopimuksen liitteessä.

Maksuennusteisiin ja maksattamatta olevien sitoumusten (*reste à liquider*) kehityksen seurantaan liittyvien kysymysten lisäksi näissä kokouksissa voitaisiin tarkastella ja kommentoida varainhoitoasetuksessa säädettyjä, budjettivallan käyttäjän kannalta merkityksellisiä erityiskertomuksia, joita ovat esimerkiksi pitkän aikavälin ennuste talousarvion tulevasta sisään- ja ulosvirtauksista sekä saavutettuihin tuloksiin perustuva unionin varoja koskeva vuotuinen arviointi (varainhoitoasetuksen 253 artiklan 1 kohdan c ja e alakohta) tai vuosikertomus talousarviotakuista ja rahoitusavusta aiheutuvista mahdollisista veloista ja näiden mahdollisten velkojen kestävytydestä (varainhoitoasetuksen 256 artikla).

C. Kalastussopimukseen liittyvät menot

Nykyisen toimielinten sopimuksen 20 ja 21 kohdassa kuvatut kalastussopimusten talousarviovaikutuksiin liittyvää yhteistyötä ja tiedotusta koskevat järjestelyt säilyvät ennallaan. Lisäksi selvennetään määriä, jotka otetaan talousarvioon joko toimintamäärärahojen budjettikohtaan tai varaukseen. Ehdotuksen mukaan sellaisiin uusiin kalastussopimukseen tai kalastussopimusten uusimiseen liittyvät määrät, joiden odotetaan tulevan voimaan tai joita on tarkoitus soveltaa väliaikaisesti viimeistään kyseisen varainhoitovuoden 1 päivästä tammikuuta, otettaisiin toimintamäärärahojen pääbudjettikohtaan.

C. Yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan rahoittaminen

Sopimusluonnoksen 22 kohdassa toistetaan nykyisen toimielinten sopimuksen 22 kohdan teksti.

Sopimusluonnoksen 23 kohta on pitkälti sama kuin nykyisen toimielinten sopimuksen 23 kohta.

Sopimusluonnoksen 24 kohta on sama kuin nykyisessä toimielinten sopimuksessa.

Liite – Toimielinten yhteistyö talousarviomenettelyn aikana

Liitteen määräykset vastaavat pitkälti nykyistä toimielinten sopimusta, sillä ne ovat osoittautuneet vankaksi perustaksi toimielinten yhteistyölle.

Muutoksia tehdään kuitenkin 2 ja 5 kohtaan, joissa täsmennetään, että

- vuoden ensimmäisessä trilogissa toimielimet keskustelevat tulevan varainhoitovuoden talousarvion rahoituksen painopisteistä ottaen huomioon toimielinten asiaa koskevissa asiakirjoissa yksilöimät unionin poliittiset painopisteet. Keskustelujen tarkoituksena on antaa tietoja talousarviomenettelyä varten ja selvittää, miten painopisteet voidaan parhaiten ottaa huomioon seuraavassa talousarviossa.
- talousarvioesitystä koskevassa komission ehdotuksessa olisi esitettävä unionin todelliset rahoitustarpeet unionin poliittisten painopisteiden mukaisesti.

Ehdotus

NEUVOSTON ASETUS**vuosia 2028–2034 koskevan monivuotisen rahoituskehysten vahvistamisesta**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 312 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 106 a artiklan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen, kun esitys lainsäätämisyksityksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin hyväksynnän¹⁴,

ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon,

ottaa huomioon alueiden komitean lausunnon,

noudattaa erityistä lainsäätämisyksitystä,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Koska pitkäaikaisten sijoitusten valmistelu ja toteuttaminen edellyttävät riittävää ennakoitavuutta, monivuotisen rahoituskehysten kestoksi olisi määriteltävä seitsemän vuotta alkaen 1 päivästä tammikuuta 2028.
- (2) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 312 artiklan 1 kohdan kolmannen alakohdan mukaisesti unionin vuotuinen talousarvio, jäljempänä 'talousarvio', laaditaan monivuotista rahoituskehystä noudattaen.
- (3) Monivuotiseen rahoituskehykseen ei tulisi sisällyttää niitä budjettikohtia, jotka rahoitetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU, Euratom) 2024/2509¹⁵, jäljempänä 'varainhoitoasetus', tarkoitetuilla käyttötarkoitukseensa sidotuilla tuloilla.
- (4) Monivuotinen rahoituskehys olisi esitettävä vuoden 2025 hintoina. Olisi myös vahvistettava säännöt niitä monivuotisen rahoituskehysten vuotuisia teknisiä mukautuksia varten, joiden yhteydessä lasketaan uudelleen maksusitoumusmäärärahojen ja maksumäärärahojen enimmäismäärät ja muut tässä asetuksessa vahvistetut määrät. Määrien mukauttamisessa käypiin hintoihin olisi otettava huomioon komission toimittamat unionin BKT-deflaattoria koskevat

¹⁴ EUVL C, s. .

¹⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2024/2509, annettu 23 päivänä syyskuuta 2024, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä (EUVL L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

viimeisimmät tiedot ja ennusteet, jotka ovat saatavilla, kun vuotuinen tekninen mukautus tehdään.

- (5) Tässä asetuksessa menoluokittain vahvistetut maksusitoumusmäärärahojen vuotuiset enimmäismäärät sekä maksumäärärahojen vuotuiset enimmäismäärät eivät saisi ylittää omiin varoihin sovellettavia enimmäismääriä, jotka on vahvistettu voimassa olevan, SEUT-sopimuksen 311 artiklan kolmannen kohdan mukaisesti hyväksytyyn Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä annetun neuvoston päätöksen mukaisesti, jäljempänä 'omia varoja koskeva päätös'.
- (6) Jos on tarpeen ottaa käyttöön unionin talousarviosta annettavia takauksia jäsenvaltioille tai Ukrainalle myönnettävälle rahoitusavulle varainhoitoasetuksen 223 artiklan 1 kohdan mukaisesti, tarvittava määrä olisi otettava käyttöön siten, että monivuotiseen rahoituskehikseen sisältyvät maksusitoumus- ja maksumäärärahojen enimmäismäärät ylitetään mutta noudatetaan omien varojen enimmäismäärää.
- (7) Olisi vahvistettava erityissäännökset, joilla varmistetaan maksusitoumusmäärärahojen saatavuus keskeytyksen aikana, kun hyväksytään talousarviositoumusten keskeyttämistä koskevia toimenpiteitä yleisestä ehdollisuusjärjestelmästä unionin talousarvion suojaamiseksi annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092¹⁶ 5 artiklan 1 kohdan b alakohdan i ja ii alakohdan mukaisesti. Tällaisissa säännöksissä olisi noudatettava kyseisessä asetuksessa asetettua määräaikaan $n + 2$.
- (8) Unionilla olisi oltava sekä nimenomainen että mahdollisimman joustava mahdollisuus täyttää SEUT-sopimuksen 323 artiklan mukaiset velvoitteensa. On aiheellista ottaa käyttöön erityisrahoitusvälineitä, joiden avulla talousarvioon voidaan ottaa määrärahoja siten, että ylitetään monivuotisen rahoituskehiksen enimmäismäärät, osana säännöksiä, joita vuotuisen talousarviomenettelyn moitteeton toteuttaminen edellyttää.
- (9) Olisi erikseen säädettävä, että silloin, kun on tarpeen turvautua erityisrahoitusvälineisiin, talousarvioon voidaan ottaa maksusitoumusmäärärahoja ja niitä vastaavia maksumäärärahoja siten, että ylitetään monivuotisessa rahoituskehyksessä vahvistetut enimmäismäärät.
- (10) Unioni tukee Ukrainaa niin kauan kuin se on tarpeen ja on Ukrainan vankkumattomana apuna sen tiellä kohti unioniin liittymistä. Venäjän hyökkäyssodan Ukrainalle aiheuttamien vahinkojen laajuus edellyttää merkittävää ja joustavaa tukea Ukrainalle sen hallituksen toiminnan ylläpitämiseksi, julkisten palvelujen tarjoamiseksi sekä maan elpymisen, jälleenrakennuksen ja modernisoinnin tukemiseksi. Tätä varten Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) [XXX] [Globaali Eurooppa]¹⁷ vahvistetaan erityinen kehys Ukrainan avulle, nopealle elpymiselle, jälleenrakennukselle ja modernisoinnille investointien mobilisoimiseksi ja rahoituksen saatavuuden parantamiseksi sekä Ukrainan auttamiseksi mukautumisessa unionin normeihin ja arvoihin sen tiellä kohti unioniin liittymistä.

¹⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2020/2092, annettu 16 päivänä joulukuuta 2020, yleisestä ehdollisuusjärjestelmästä unionin talousarvion suojaamiseksi (EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj>).

¹⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) [XXX], annettu [XXX], [Globaali Eurooppa] (EUVL XXX, ELI...).

- (11) Ukrainalle asetuksen (EU) [XXX] [Globaali Eurooppa] nojalla myönnettävän tuen olisi oltava joustavaa, jotta sen muoto ja taso olisivat tarkoituksenmukaiset. Tuki olisi asetettava saataville lainoina, tukena, jota ei makseta takaisin, sekä talousarviotakuina. Määrärahat, jotka tarvitaan Ukrainalle mainitun asetuksen nojalla lainoina myönnettävää tukea varten, olisi voitava ottaa käyttöön unionin talousarviosta siten, että ylitetään monivuotisen rahoituskehityksen enimmäismäärät siltä osin kuin on kyse Ukrainalle myönnettävästä, vuoden 2034 loppuun saakka käytettävissä olevasta rahoitusavusta. Määrärahat, jotka tarvitaan Ukrainalle Globaali Eurooppa -asetuksen nojalla tuen, jota ei makseta takaisin, ja talousarviotakuiden muodossa myönnettävää tukea varten, olisi asetettava käyttöön temaattisen erityisrahoitusvälineen eli Ukraina-varauksen kautta. Maksusitoumusmäärärahat ja niitä vastaavat maksumäärärahat olisi otettava käyttöön vuosittain SEUT-sopimuksen 314 artiklassa määrätyn talousarviomenettelyn puitteissa siten, että ylitetään monivuotiseen rahoituskehitykseen sisältyvät maksusitoumus- ja maksumäärärahojen enimmäismäärät.
- (12) Asetuksen (EU) [XXX] [Globaali Eurooppa] nojalla Ukrainalle myönnettävän tuen ennakoitavuuden ja menojen hallitun kehityksen varmistamiseksi on aiheellista vahvistaa enimmäismäärät, jotka voidaan asettaa Ukraina-varauksen käyttöön vuosittain koko monivuotisen rahoituskehityksen keston ajan.
- (13) Ei-temaattisia erityisrahoitusvälineitä tarvitaan, jotta monivuotisen rahoituskehityksen eri otsakkeille voidaan tarjota joustavuutta tarpeiden mukaan ja sujuvoittaa talousarviomenettelyä. Yhdellä ainoalla liikkumavaravälineellä olisi mahdollistettava maksusitoumus- ja maksumäärärahojen enimmäismääriin nähden jäävien liikkumavarojen siirtäminen varainhoitovuosien välillä ja maksusitoumusmäärärahojen osalta monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeiden välillä ilman, että ylitetään monivuotisen rahoituskehityksen maksusitoumus- ja maksumäärärahojen enimmäismäärien kokonaismääriä monivuotisen rahoituskehityksen koko soveltamiskauden aikana. Kuluvan varainhoitovuoden ja tulevien varainhoitovuosien liikkumavarojen käyttöönottoa tulisi soveltaa moitteettoman varainhoidon ja harkitun budjetoinnin mukaisesti vasta viimeisenä keinona.
- (14) Joustovälineen avulla olisi voitava rahoittaa tiettyjä ennakoimattomia menoja yksittäisenä varainhoitovuonna. Joustovälineen olisi muodostuttava kiinteästä määrästä sekä määristä, jotka vastaavat unionin politiikkojen täytäntöönpanon yhteydessä kerättyjä tuloja, kuten unionin toimielinten määräämiä sakkoja, muita seuraamusmaksuja ja seuraamuksia sekä niille kertyneitä korkoja tai niiden tuottamia muita tuloja, ja määristä, jotka vastaavat vapautettuja määrärahoja, jotka eivät ole ulkoisia käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja, lukuun ottamatta määriä, jotka on otettu uudelleen käyttöön vapautettuja sitoumuksia vastaavien määrärahojen uudelleen käyttöön ottamista koskevien erityissäntöjen mukaisesti.
- (15) Unionin laajentuminen on strateginen investointi rauhaan, turvallisuuteen, vakauteen ja vaurauteen Euroopassa, ja se antaa unionille paremman lähtökohdan vastata maailmanlaajuisiin haasteisiin. On tarpeen säätää monivuotisen rahoituskehityksen tarkistamisesta unioniin mahdollisesti liittyvien uusien jäsenvaltioiden vuoksi.
- (16) On myös tarpeen säätää siitä, että monivuotista rahoituskehystä tarkistetaan, jos perussopimukseen tehdään tarkistuksia, joilla on talousarviovaikutuksia, jos Kypros yhdistyy jälleen tai jotta voidaan olosuhteiden niin vaatiessa varmistaa, että monivuotiseen rahoituskehitykseen sisältyviä omien varojen enimmäismääriä noudatetaan.

- (17) Komission olisi esitettävä ehdotus uudeksi monivuotiseksi rahoituskehyykseksi ennen 1 päivää heinäkuuta 2033, jotta toimielimet voivat hyväksyä sen riittävän ajoissa ennen seuraavan monivuotisen rahoituskehyyksen soveltamisen aloittamisajankohtaa,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 luku

Yleiset säännökset

1 artikla

Monivuotinen rahoituskehyy

Tässä asetuksessa vahvistetaan vuosia 2028–2034 koskeva monivuotinen rahoituskehyy.

2 artikla

Monivuotisessa rahoituskehyyksessä vahvistettujen enimmäismäärien noudattaminen

1. Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio, jäljempänä 'toimielimet', noudattavat liitteessä vahvistettuja menojen vuotuisia enimmäismääriä, jäljempänä 'monivuotisen rahoituskehyyksen enimmäismäärät', jokaisessa talousarviomenettelyssä ja aina toteuttaessaan asianomaiselle vuodelle vahvistettua unionin vuotuista talousarviota, jäljempänä 'talousarvio'.
2. Silloin kun on tarpeen käyttää 6 ja 8 artiklassa säädettyjen erityisrahoitusvälineiden varoja, maksusitoumusmäärärahat ja niitä vastaavat maksumäärärahat otetaan talousarvioon siten, että ylitetään monivuotisen rahoituskehyyksen asianomaiset enimmäismäärät.

Silloin kun on tarpeen käyttää 7 artiklassa säädetyn yhden ainoan liikkumavaravälineen varoja, maksusitoumusmäärärahat ja niitä vastaavat maksumäärärahat otetaan talousarvioon siten, että ylitetään monivuotisen rahoituskehyyksen asianomaiset enimmäismäärät yksittäisen vuoden osalta.

3. Silloin kun on tarpeen ottaa käyttöön takaus jäsenvaltioille myönnetylle rahoitusavulle varainhoitoasetuksen 223 artiklan 1 kohdan mukaisesti, tarvittava määrä otetaan käyttöön siten, että ylitetään monivuotisen rahoituskehyyksen enimmäismäärät.

Silloin kun on tarpeen ottaa käyttöön takaus Ukrainalle myönnetylle rahoitusavulle varainhoitoasetuksen 223 artiklan 1 kohdan mukaisesti, tarvittava määrä otetaan käyttöön siten, että ylitetään monivuotisen rahoituskehyyksen enimmäismäärät.

3 artikla

Omien varojen enimmäismäärän noudattaminen

1. Tarvittava maksumäärärahojen kokonaismäärä, jossa on otettu huomioon vuosittainen mukautus sekä kaikki muut mukautukset ja tarkistukset sekä 2 artiklan 2 ja 3 kohdan soveltaminen, ei yhdenkään monivuotisen rahoituskehyyksen kattaman vuoden osalta saa aiheuttaa sellaista omien varojen tarvetta, joka ylittää voimassa olevassa, SEUT-sopimuksen 311 artiklan kolmannen kohdan mukaisesti hyväksytyssä Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä annetussa neuvoston päätöksessä, jäljempänä 'omia varoja koskeva päätös', vahvistetun omien varojen enimmäismäärän.

2. Monivuotisen rahoituskehyksen enimmäismääriä alennetaan tarvittaessa sen varmistamiseksi, että omia varoja koskevassa päätöksessä vahvistettua omien varojen enimmäismäärää noudatetaan.

2 luku

Monivuotiseen rahoituskehykseen tehtävät mukautukset ja erityissäännökset

4 artikla

Tekniset mukautukset

1. Komissio tekee joka vuosi ennen varainhoitovuoden $n + 1$ talousarviomenettelyä monivuotiseen rahoituskehykseen seuraavat tekniset mukautukset:
 - a) se arvioi uudelleen enimmäismäärät sekä maksusitoumusmäärärahojen ja maksuumäärärahojen kokonaismäärät vuoden $n + 1$ hinnoin;
 - b) se laskee omia varoja koskevassa päätöksessä vahvistettuun omien varojen enimmäismäärään nähden jäävän liikkumavaran;
 - c) se laskee 7 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetun maksusitoumusmäärärahojen kokonaisliikkumavaran;
 - d) se laskee maksuumäärärahojen enimmäismäärän mukautuksen 7 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetun maksuumäärärahojen kokonaisliikkumavaran mukaisesti;
 - e) se laskee 7 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetun ennakoiduttomiin menoihin varatun liikkumavaran enimmäismäärän;
 - f) se laskee joustovälinettä varten 8 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan a ja b alakohdan nojalla käyttöön asetettavat määrät.
2. Komissio tekee 1 kohdassa tarkoitetut tekniset mukautukset bruttokansantuotteen (BKT) ja hintojen kehityksen sekä tuoreimpien käytettävissä olevien taloudellisten tietojen ja ennusteiden perusteella seuraavasti:
 - (a) jos vuoden $n + 1$ inflaation ennustetaan olevan vähintään 1 prosentti mutta enintään 3 prosenttia, tekniset mukautukset tehdään kiinteän 2 prosentin vuosittaisen deflaattorin perusteella;
 - (b) jos vuoden $n + 1$ inflaation ennustetaan olevan alle 1 prosentti tai yli 3 prosenttia, tekniset mukautukset tehdään inflaatioennusteen perusteella;
3. Komissio toimittaa 1 kohdassa tarkoitettujen teknisten mukautusten tulokset ja niiden perustana olevat talousennusteet Euroopan parlamentille ja neuvostolle.
4. Muita kyseessä olevaa vuotta koskevia teknisiä mukautuksia ei tehdä varainhoitovuoden aikana eikä sitä seuraavina vuosina jälkikäteen tehtävinä korjauksina, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 9–12 artiklan soveltamista.

5 artikla

Sellaisiin toimenpiteisiin liittyvät säännökset, jotka koskevat yleistä ehdollisuusjärjestelmää unionin talousarvion suojaamiseksi

1. Jos hyväksytään toimenpiteitä, jotka koskevat unionin varoja koskevien talousarviositoumusten keskeyttämistä asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092

5 artiklan 1 kohdan b alakohdan i ja ii alakohdan mukaisesti, keskeytetyt maksusitoumusmäärärahat siirretään ilman eri toimenpiteitä seuraavien vuosien talousarvioon.

2. Varainhoitovuoden n määrärahoja ei saa siirtää vuoden n + 2 talousarviota myöhempisiin talousarvioihin.

3 luku

Erityisrahoitusvälineet

6 artikla

Ukraina-varaus

1. Ukraina-varaus voidaan ottaa käyttöön yksinomaan [asetuksen (EU) XXXX/XX] [Globaali Eurooppa] mukaisten Ukrainaa koskevien menojen rahoittamista varten.
2. Ukraina-varaus ei saa ylittää 88,9 miljardin euron määrää vuoden 2025 hintoina vuosina 2028–2034. Yksittäisenä vuonna Ukraina-varauksesta käyttöön otettava vuotuinen määrä ei saa ylittää 13,5 miljardin euron määrää vuoden 2025 hintoina. Yksittäisen vuoden vuotuisen määrän käyttämätöntä osaa voidaan käyttää seuraavina vuosina vuoteen 2034 saakka.
3. Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat ottaa Ukraina-varauksen käyttöön SEUT-sopimuksen 314 artiklassa määrätyn talousarviomenettelyn puitteissa.

7 artikla

Yksi ainoa liikkumavaraväline

1. Yksi ainoa liikkumavaraväline muodostuu seuraavista eristä:
 - a) vuodesta 2029 alkaen monivuotisessa rahoituskehyksessä vuoden n – 1 maksusitoumusmäärärahojen enimmäismääriin nähden jääviä liikkumavaroja vastaavat määrät, jotka otetaan käyttöön siten, että ylitetään monivuotisessa rahoituskehyksessä vuosiksi 2029–2034 vahvistettujen maksusitoumusmäärärahojen enimmäismäärät, jäljempänä ’maksusitoumusmäärärahojen kokonaisliikkumavara’;
 - b) vuodesta 2029 alkaen vuosien 2029–2034 maksumäärärahojen enimmäismäärän ylöspäin mukauttamiseksi määrät, jotka vastaavat suoritettujen maksujen ja monivuotisen rahoituskehyn maksumäärärahojen vuoden n – 1 enimmäismäärän välistä eroa, jäljempänä ’maksumäärärahojen kokonaisliikkumavara’;
 - c) täydentävät määrät, jotka voidaan ottaa käyttöön viimeisenä keinona siten, että tilanteen mukaan ylitetään monivuotisen rahoituskehyn maksu- tai maksusitoumusmäärärahojen taikka niiden molempien enimmäismäärät yksittäisenä vuonna edellyttäen, että ne maksusitoumusmäärärahojen osalta katetaan kokonaan monivuotisen rahoituskehyn yhden tai useamman otsakkeen liikkumavaroista kuluvana varainhoitovuonna tai tulevina varainhoituvuosina ja että ne maksumäärärahojen osalta katetaan kokonaan maksumäärärahojen enimmäismäärien liikkumavaroista tulevina varainhoituvuosina, jäljempänä ’ennakoimattomiin menoihin varattu liikkumavara’.

2. Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat ottaa maksusitoumusmäärärahojen kokonaisliikkumavaran käyttöön SEUT-sopimuksen 314 artiklassa määrätyn talousarviomenettelyn puitteissa.

3. Komissio suorittaa maksumäärärahojen kokonaisliikkumavaran mukaiset mukautukset ylöspäin vuodesta 2029 alkaen osana 4 artiklassa tarkoitettua teknistä mukautusta.

Maksumäärärahojen kokonaisliikkumavaran puitteissa tehtävät mahdolliset mukautukset ylöspäin on kompensoitava kokonaisuudessaan maksumäärärahojen vuoden $n - 1$ enimmäismäärään tehtävällä vastaavalla vähennyksellä.

4. Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat ottaa ennakoimattomiin menoihin varatun liikkumavaran käyttöön SEUT-sopimuksen 314 artiklassa määrätyn talousarviomenettelyn puitteissa viimeisenä keinona, jolla voidaan vastata ennakoimattomiin tilanteisiin.

Ennakoimattomiin menoihin varatusta liikkumavarasta voidaan ottaa käyttöön määriä vain jos 1 kohdan a tai b alakohdan mukaisesti käytettävissä olevat määrät ovat riittämättömät.

Ennakoimattomiin menoihin varattu liikkumavara ei saa minään vuonna olla enemmän kuin 0,04 prosenttia 4 artiklassa tarkoitettussa vuotuisessa teknisessä mukautuksessa lasketusta unionin bruttokansantulosta.

Kompensoituja määriä ei saa ottaa uudelleen käyttöön monivuotisen rahoituskehysten puitteissa.

5. Yhden ainoan liikkumavaravälineen käytössä minä tahansa vuonna on noudatettava omia varoja koskevassa päätöksessä vahvistettuja omien varojen enimmäismääriä.

8 artikla *Joustoväline*

1. Joustovälinettä voidaan käyttää yksittäisenä varainhoitovuonna sellaisten tiettyjen ennakoimattomien menojen rahoittamiseen maksusitoumusmäärärahoina ja niitä vastaavina maksumäärärahoina, joita ei voida rahoittaa yhden tai useamman muun monivuotisen rahoituskehysten otsakkeen enimmäismäärien rajoissa käytettävissä olevista määristä.

2. Joustovälineen käyttöön otossa ylitetään monivuotisessa rahoituskehyksessä vuosiksi 2028–2034 vahvistetut enimmäismäärät, ja väline koostuu 2 000 miljoonan euron vuotuisesta määrästä vuoden 2025 hintoina ja vuodesta 2029 alkaen seuraavista lisämääristä:

- a) määrä, joka vastaa varainhoitoasetuksen 107 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja unionin toimielinten määräämistä sakoista, muista seuraamusmaksuista ja seuraamuksista peräisin olevia tuloja sekä niille kertyneitä korkoja tai niiden tuottamia muita tuloja, jotka otetaan varainhoitovuoden $n - 2$ talousarvioon sen jälkeen kun niistä on vähennetty Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan eroamisesta Euroopan unionista ja Euroopan atomienergiayhteisöstä tehdyn sopimuksen 141 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu vuoden $n - 2$ määrä;

- b) määrä, joka vastaa vuonna $n - 2$ vapautettuja määrärahoja, jotka eivät ole ulkoisia käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja, lukuun ottamatta vapautettuja määriä, jotka on otettu uudelleen käyttöön asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 15 artiklassa ja asetuksessa [(EU) XXXX/XX] [kansallinen ja alueellinen kumppanuusrahasto] tarkoitettujen, määrärahojen käyttöön ottamista koskevien erityissäntöjen mukaisesti.

Komissio laskee vuosittain tämän kohdan ensimmäisen alakohdan a ja b alakohdan perusteella käytettävissä olevat määrät osana 4 artiklassa tarkoitettuja teknisiä mukautuksia.

3. Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat ottaa joustovälineen käyttöön SEUT-sopimuksen 314 artiklassa määrätyn talousarviomenettelyn puitteissa.

Yksittäisenä vuonna käytettävissä olevan määrän käyttämätöntä osaa voidaan käyttää seuraavina vuosina vuoteen 2034 saakka.

4 luku

Monivuotisen rahoituskehysten tarkistaminen

9 artikla

Monivuotisen rahoituskehysten tarkistaminen omien varojen enimmäismäärän noudattamisen varmistamiseksi

1. Monivuotista rahoituskehystä voidaan tarvittaessa tarkistaa 3 artiklan 2 kohdan mukaisesti, jotta voidaan varmistaa omia varoja koskevassa päätöksessä vahvistettujen omien varojen enimmäismäärien noudattaminen, sanotun kuitenkin rajoittamatta 10, 11 ja 12 artiklan soveltamista.
2. Edellä olevan 1 kohdan mukaista monivuotisen rahoituskehysten tarkistamista koskeva ehdotus on pääsääntöisesti esitettävä ja hyväksyttävä ennen kuin asianomaista varainhoitovuotta tai asianomaisista varainhoituvuosista ensimmäistä koskeva talousarviomenettely aloitetaan.
3. Tarkistettaessa monivuotista rahoituskehystä 1 kohdan mukaisesti on aina säilytettävä asianmukainen suhde maksusitoumusmäärärahojen ja maksuumäärärahojen välillä.

10 artikla

Tarkistaminen perussopimusten mahdollisen tarkistamisen perusteella

Jos perussopimukseen tehdään tarkistus, jolla on talousarviovaikutuksia, monivuotista rahoituskehystä tarkistetaan vastaavasti.

11 artikla

Tarkistaminen unioniin mahdollisesti liittyvien uusien jäsenvaltioiden vuoksi

Jos unioniin liittyy uusia jäsenvaltioita, monivuotista rahoituskehystä tarkistetaan asiaa koskevien liittymissopimusten mukaisesti, jotta voidaan ottaa huomioon unioniin liittymisestä aiheutuvat menotarpeet.

12 artikla

Tarkistaminen Kyproksen mahdollisen jälleenyhdistymisen perusteella

Jos Kypros yhdistyy jälleen, monivuotista rahoituskehystä tarkistetaan Kyproksen ongelman kokonaisvaltaisen ratkaisun ja jälleenyhdistymisestä johtuvien uusien rahoitustarpeiden huomioon ottamiseksi.

5 luku
Loppusäännökset

13 artikla

Siirtyminen seuraavaan monivuotiseen rahoituskehykseen

Komissio esittää ehdotuksen uudeksi monivuotiseksi rahoituskehykseksi viimeistään 1 päivänä heinäkuuta 2033.

14 artikla

Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenäkymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2028.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja